

145.

**Vyhláška ministerstva financí
ze dne 13. září 1927
o zřízení odvolacích komisí.**

Podle § 248 zákona ze dne 15. června 1927, č. 76 Sb. z. a n., o přímých daních, zřizují se tyto odvolací komise:

Obvod odvolací komise	Stdlo odvolací komise	Počet členů (náhradníků) odvolací komise
Obvod zem. fin. řed. v Praze	Praha	22
" " " " v Brně	Brno	16
" fin. řed. v Opavě	Opava	9
" gen. fin. řed. v Bratislavě	Bratislava	20
" hl. fin. řed. v Užhorodě	Užhorod	7

Dr. Engliš v. r.

146.

**Vládní nařízení
ze dne 15. září 1927,**

kterým se připouští k úřednímu zjišťování alkoholu vyrobeného v lihovarech kontrolní měřidlo soustavy Zehrovy.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 51 zákona o dani z lihu ze dne 20. června 1888, č. 95 ř. z., a § 49 zák. čl. XXVIII/1908:

§ 1.

(1) K úřednímu zjišťování alkoholu vyrobeného v lihovarech připouštějí se mimo kontrolní měřidla soustavy Fučíkovského, zavedená vládním nařízením ze dne 19. října 1922, č. 306 Sb. z. a n., kontrolní měřidla lihová soustavy Zehrovy přesně podle připojeného popisu upravená. Při zavedení těchto měřidel dbáti jest přiloženého návodu o jich použití.

(2) Pokud jde o postavení a v činnost uvedení nových měřidel, smí býti v lihovarech k úřednímu zjišťování vyrobeného alkoholu používáno jen kontrolních měřidel soustavy Fučíkovského a kontrolních měřidel soustavy Zehrovy.

§ 2.

Nařízení toto nabývá účinnosti duem vyhlášení a jeho provedením pověřuje se ministr financí.

Dr. Šrámek v. r.

Černý v. r.	Dr. Spina v. r.
Dr. Engliš v. r.	Udržal v. r.
Dr. Hodža v. r.	Dr. Tiso v. r.
Dr. Mayr-Harting v. r.	Dr. Nosek v. r.
Najman v. r.	Dr. Gažík v. r.

**Kontrolní měřidlo lihové soustavy
Zehrovy.**

Výrobce: Ing. VRATISLAV A. ZEHR, Stará Boleslav

I. Přehled a označení jednotlivých součástí kontrolního měřidla lihového s vyznačením materiálu, z něhož jsou zhotoveny.

- A. Skříň.
- B. Jímka pro alkoholometr.
- C. Hlavní měrný buben.
- D. Hlavní počítadlo.
- E. Korýtko hlavního bubnu.
- F. Násoska u korýtka hlavního bubnu.
- G. Přepadní žlábek.
- H. Záložní měrný buben.
- I. Záložní počítadlo.
- K. Korýtko záložního bubnu.
- L. Násoska u korýtku záložního bubnu.
- M. Sběrné koryto.
- N. Lapač vzorků u hlavního bubnu.
- O. Lapač vzorků u záložního bubnu.
- P. Sběrná nádoba pro vzorky přímé kontroly.
- R. Sběrná nádoba pro vzorky vrchní kontroly.
- S. Vložková nádobka přímé kontroly.
- T. Vložková nádobka vrchní kontroly.
- U. Zvonkové ústrojí.
- V. Poplaškové ústrojí.
- W. Vzdůvná nádobka.
- X. Maximální teploměr.
- Z. Základní deska.

A. Skříň.

A1	dno a zadní stěna skříně	ze železa
A2	přední stěna a bočné stěny skříně	ze železa
A3	sedm zapuštěných šroubů pro A2	z mosaze
A4	víko skříně	ze železa

A5	dva šrouby pro úřední uzavěru	z mosaze
A6	zorné sklo	ze skla
A7	rámeček zorného skla	z britania
A8	hlavní část kostry	ze železa
A9	nosná příčka pro ložisko hlavního bubnu	ze železa
A10	nosná příčka pro přítokovou trubici hlav. bubnu	ze železa
A11	nosná příčka pro lůžko záložního bubnu	ze železa
A12	dva šrouby k A9	z mosaze
A13	dva šrouby k A10	z mosaze
A14	dva šrouby k A11	z mosaze
A15	stolička pro sběrné koryto	ze železa
A16	stolička pro sběrnou nádobu přímé kontroly	ze železa
A17	stolička pro sběrnou nádobu vrchní kontroly	ze železa
A18	dvířka přímé kontroly	ze železa
A19	dvířka vrchní kontroly	ze železa
A20	otvor pro přítokovou trubici	
A21	otvor pro odtokovou trubici	
A22	větrací skulina	
A23	skoby k zvedání měřidla	ze železa
A24	rukověť u víka	ze železa
A25	čtyři šrouby do základní desky	ze železa
A26	dva otvory ve dně skříně	
A27	skulina pro paličku zvonku	

B. Jímka pro alkoholometr.

B1	těleso jímky	z britania
B2	šroubení přítokové trubice	z mosaze
B3	sítka	z britania
B4	stavěcí matka	z mosaze
B5	šroub k B1 a A10	z mosaze
B6	šroub k B1 a A11	z mosaze
B7	napájecí trubice bubnu	z mosaze
B8	vzdušná komora	z britania
B9	větrací mřížka	z britania
B10	napájecí komora	z britania
B11	nořítko pro alkoholometr s přepadem	z britania
B12	opěrná příruba	z mosaze
B13	miska kol sítka	z britania
B14	dva výřezy misky	
B15	skulina pro poplašku	

C. Hlavní měrný buben.

C1	buben	z britania
C2	hřídel hlavního bubnu	z mosaze
C3	bubnová část spojky k hlavnímu počítadlu	z mosaze
C4	lůžko v napájecí trubici	z mosaze
C5	vrchlík ložiska hlavního bubnu	z mosaze

C6	spodní část ložiska hlavního bubnu	z mosaze
C7	dva šrouby k C5	z mosaze
C8	dva šrouby k C6	z mosaze
C9	západka rohatky hlavního bubnu	z mosaze
C10	čep západky hlavního bubnu	z mosaze
C11	čtyři páry naběraček hlavního bubnu	z britania
C12	čtyři šrouby k C11	z mosaze
C13	rohatka hlavního bubnu	z mosaze
C14	větrací otvory	

D. Hlavní počítadlo.

D1	počítadlo	z mosaze
D2	počítadlová část spojky s rohatkou	z mosaze
D3	západka	z mosaze
D4	ochranný plech počítadla	ze železa
D5	dva šrouby pro D1	z mosaze

E. Korýtko hlavního bubnu.

E1	korýtko	z britania
E2	šroubení pro násosku	z mosaze
E3	pojišťovací šterbina odtoková	

F. Násoska hlavního bubnu.

F1	násoska	z britania
F2	šroubení pro F1	z mosaze

G. Přepadní žlábek.

G1	žlábek	z britania
G2	nádobka	ze skla
G3	křídlový připevňovací šroub pro G1	z mosaze
G4	otvor k nádobce G2	

H. Záložní měrný buben.

H1	buben	z britania
H2	hřídel záložního bubnu	z mosaze
H3	bubnová část spojky k záložnímu počítadlu	z mosaze
H4	lůžko pro H2	z mosaze
H5	vrchlík ložiska záložního bubnu	z mosaze
H6	spodní část ložiska záložního bubnu	z mosaze
H7	dva šrouby k H5	z mosaze
H8	dva šrouby k H6	z mosaze
H9	západka rohatky záložního bubnu	z mosaze
H10	čep západky záložního bubnu	z mosaze
H11	čtyři páry naběraček záložního bubnu	z britania
H12	čtyři šrouby k H11	z mosaze

H13 rohatka záložního bubnu	z mosaze
H14 větrací otvory	
H15 rohatka pro poplašku a zvonek	z mosaze

I. Záložní počítadlo.

I1 počítadlo	z mosaze
I2 počítadlová část spojky s rohatkou	z mosaze
I3 západka	z mosaze
I4 dva šrouby pro I1	z mosaze

K. Korýtko záložního bubnu.

K1 korýtko	z britania
K2 šroubení pro násosku	z mosaze
K3 pojistná štěrbina odtoková	

L. Násoska záložního bubnu.

L1 násoska	z britania
L2 šroubení pro L1	z mosaze

M. Sběrné koryto.

M1 koryto	z britania
M2 šroubení odtokové trubice	z mosaze
M3 matka k M2	z mosaze

N. Lapač vzorků u hlavního bubnu.

N1 dvojitý lapač	z britania
N2 dvě odváděcí trubice	z mosaze
N3 dvě šroubení k N2	z mosaze
N4 dvě hydraulické uzávěrky	z britania

O. Lapač vzorků u záložního bubnu.

O1 dvojitý lapač	z britania
O2 dvě odváděcí trubice	z mosaze
O3 dvě šroubení k O2	z mosaze
O4 dvě hydraulické uzávěrky	z britania

P. Sběrná nádoba pro vzorky přímé kontroly.

P1 sběrná nádoba	z britania
P2 pípa sběrné nádoby přímé kontroly	z mosaze
P3 šroubová uzávěrka sběrné nádoby přímé kontroly	z britania
P4 dvě šroubení pro odváděcí trubice lapačů vzorků	z mosaze

R. Sběrná nádoba pro vzorky vrchní kontroly.

R1 sběrná nádoba	z britania
R2 pípa sběrné nádoby vrchní kontroly	z mosaze
R3 šroubová uzávěrka sběrné nádoby vrchní kontroly	z britania
R4 dvě šroubení pro odváděcí trubice lapačů vzorků	z mosaze

S. Vložková nádoba přímé kontroly.

S1 vložková nádoba	z britania
S2 pípa vložkové nádoby přímé kontroly	z mosaze
S3 šroubová uzávěrka	z britania

T. Vložková nádoba vrchní kontroly.

T1 vložková nádoba	z britania
T2 pípa vložkové nádoby vrchní kontroly	z mosaze
T3 šroubová uzávěrka	z britania

U. Zvonkové ústrojí.

U1 zvonek	z litiny
U2 čtyři šrouby pro U1	z mosaze
U3 skrytý závěs pro U1	ze železa
U4 palička zvonku	z mosaze

V. Poplaškové ústrojí.

V1 poplaška	z britania
V2 čep poplašky	z mosaze
V3 tyčinka pro pohon paličky U4	z mosaze
V4 vedení pro V3	z mosaze
V5 lomené raménko	z mosaze
V6 kotouček k zachycování poplašky	z mosaze
V7 čep paličky	z mosaze

W. Vzdušná nádoba.

W1 nádoba	z britania
W2 dvě štěrbiny	

X. Maximální teploměr.

X1 teploměr	
X2 držák pro X1	z mosaze

Z. Základní deska.

Z1 základní deska	ze železa
Z2 kotvicovitý zápustek	ze železa

II. Hlavní součásti kontrolního měřidla lihového (obraz 1, 2, 3, 4, 5, 6) jsou:

1. Skříň s kostrou, kdež jsou uloženy veškeré součástky měřidla.
2. Jímka pro alkoholometr.
3. Hlavní měrný buben s počítadlem.
4. Kontrolní a měrné zařízení pro činnost za poruchy pravidelného chodu hlavního bubnu:
 - a) záložní buben s počítadlem,
 - b) zvonkové ústrojí,
 - c) poplaškové ústrojí.

5. Vzorkovací zařízení.

6. Zvláštní pojistná zařízení.

Každé kontrolní měřidlo jest označeno firmou výrobce a pořadovým výrobním číslem, které jest vyraženo také na všech hlavních a větších vedlejších součástkách měřidla.

K měřidlu náleží základní deska s kotvicovitým zápustkem k zazdění do cihlového podstavce.

1. Skříň s kostrou.

Skříň slouží k ochraně v ní uložených součástí měřidla.

Skříň má tři díly:

První díl A1 vytvořen jest dnem a zadní stěnou skříně, jež jsou pevně spojeny a mají ve svém vnitřním prostoru ze železných tyčí sestrojenou kostru A8. Tato kostra jest vlastním nosičem všech vnitřních součástí měřidla.

Dno skříně má ve svém středu dva otvory v průměru 30 mm pro odtékání lihu v určitých, v dalším uvedených případech, a na všech čtyřech rozích vrtané patky k upevnění skříně čtyřmi šrouby na základní desku.

V zadní stěně skříně jest otvor A20 pro přítokovou trubici, nad ním větrací skulina A22, pod ním vpravo skulina A27 pro paličku zvonku zevně připevněného.

Druhý díl skříně A2 tvoří její přední stěnu a obě postranní stěny. Tento druhý díl skříně spojí se s dílem prvním sedmi šrouby A3.

Přední stěna skříně má toliko výřez pro odtokovou trubici A21. Levá stěna má výřez pro hlavní počítadlo D1 a dvířka A18 k vložkové a sběrné nádobě přímé kontroly.

Pravá stěna má výřez pro záložní počítadlo I1 a dvířka A19 k vložkové a sběrné nádobě vrchní kontroly a k soupravě nástrojů.

Tento druhý díl skříně dá se po odstranění sedmi šroubů A3 odejmouti, čímž se obnaží vnitřní ústrojí měřidla se tří stran.

Na obou stranách skříně jsou zevně ve stejné výši připevněny čtyři skoby A23 k zachycení při zvedání a přemístění měřidla.

Třetí díl skříně tvoří víko A4, kterým se měřidlo přihrává. Víko se uzavírá dvěma šrouby A5, přizpůsobenými pro úřední závěru.

Na víku jest zorné sklo A6 nejméně 5 mm silné.

Při otvírání měřidla posunuje se víko ku předu táhnutím za rukověť A24 vpředu umístěnou.

Všechny tři díly skříně jsou na svých hranách vyztuženy železnými žebry.

Vnější povrch skříně jest natřen černou olejovou barvou, vnitřek skříně i s kostrou vhodným trvanlivým nátěrem.

2. Jímka pro alkoholometr.

Jímka pro alkoholometr sestavena jest takto: Část B8, opatřená na horním díle větrací mřížkou B9, jímá líh přivedený přítokovou trubicí, šroubením B2 opatřenou, do výše přepadu nořítko B11, z něhož líh stéká sítkem B3 do napájecí komory B10, odkudž napájecí trubici B7 plní buben C1.

Líh případně z jímky B1 vyhrklý zachycuje se na misce kol sítka B13 a stéká dvěma výřezy B4 do napájecí komory B10.

Jímka jest připevněna matkou B4 k zadní stěně skříně A1 a dvěma šrouby B5 a B6 na podpěrné stolice A10 a A11 s kostrou pevně spojené.

Zorným sklem A6 ve víku skříně lze pozorovati přítok lihu do měřidla, stav alkoholometru a případně nastavší výstrahu poplaškou.

3. Hlavní měrný buben s počítadlem.

Měrný buben C1 jest rozdělen vnitřní stěnou na dvě poloviny; v každé z nich jsou dvě stejné měrné komory po 5 litrech obsahu. Komory jedné poloviny sestaveny jsou v pravém úhlu ke komorám poloviny druhé.

Na každé postranní stěně bubnu zvláštní malé dva větrací otvory C14 určeny jsou pro unikání vzduchu a plynů z bubnu.

Měrné komory bubnu plní se kanálky 1, 2, 3 a 4 ze středové komory. Ve středové komoře jest usazen mosazný kříž, jímž prochází hřídel C2 měrného bubnu.

Hřídel C2 jest nesen vpravo lůžkem C4, vlevo ložiskem C5 C6.

Lůžko C4 jest umístěno v napájecí trubicí B7 v jejím ústí v bubnu.

Vrchlík ložiska C5 má mazací důlek.

Líh přitékající do bubnu trubicí B7 zaplňuje jeho středovou komoru, z níž se plní nejprve ta měrná komora, jejíž plnicí kanálek s příslušným přepadem má polohu nejnižší.

Z obrázku 6 jest patrna působnost měrného bubnu.

Obraz č. 6/A naznačuje jeho polohu v okamžiku, když se plní měrná komora I. Tato se musí zcela naplniti, protože k ní náležející plnicí kanálek 1 jest ve vodorovné poloze; líh nepřetržitě přitékající rozlévá se v měrné komoře I. souměrně podle svislé roviny a drží buben v rovnováze. Teprve po naplnění měrné komory I., když líh ve středové komoře stoupne do výše přepadu plnicího kanálku 2, počne se plnit měrná komora II., v níž se líh shromažďuje na levé straně od svislé roviny souměrnosti bubnu, a svou tíží poruší jeho rovnováhu. Tím uvede se buben do pohybu v opačném směru ručiček hodinových a měrná komora I. se počne vyprazdňovati.

Vyprazdňování jednotlivých měrných komor děje se vylévacími kanálky 5, 6, 7, 8, vyústujícími obdélníkovými výřezy v oblé části pláště měrného bubnu.

Vylévací kanálky jsou tak sestrojeny, že v žádné poloze nemůže jimi líh protékat, když by se buben za přítoku líhu z jakékoli příčiny zastavil.

Hlavní buben otáčí se vrchem k zadní stěně skříně; západka C9 u ložiska C5, C6, zasahující do rohatky C13, na hřídeli bubnu nasazené, brání zpětnému otáčení bubnu.

Hřídel C2 nese bubnovou část spojky C3, kteráž kolíčkem zachycuje spojku D2 hřídelíku hlavního počítadla D1.

Hlavní počítadlo má 5 číselníků. Ručičky všech číselníků otáčejí se ve směru ručiček hodinových.

První číselník napravo ukazuje jednotky a desítky a jest jednak čárkami, jednak číslicemi rozdělen na 20 dílů, z nichž každý značí 5 litrů.

Další čtyři číselníky nalevo jsou rozděleny podle desetinné soustavy na 10 dílů, a to od 0 až do 9, a udávají sta, tisíce, desetitisíce a statisíce.

Číselné údaje rostou tedy až do 999.990, případně až k čárce, ležící na prvním číselníku mezi čísly 90 a 100, tudíž až do 999.995, načež následuje 1.000.000, který je vyznačen tím, že ručičky všech číselníků ukazují na nulu.

Ručička prvního číselníku napravo posune se při vyprázdňování každé měrné komory bubnu (= 5 litrů) o jeden dílek dále, kdežto ručičky ostatních čtyř číselníků postupují jen pozvolna a dosáhnou číslice další teprve tehdy, když ručička sousedního číselníku napravo dostihne nuly.

Údaje počítadla musí se proto odečítati tak, že, neukazuje-li ručička na některém ze zmíněných čtyř číselníků přesně na určité číslo, nýbrž leží mezi dvěma čísly, musí se odečísti vždy číslo nižší.

Nejsme-li jisti, zda některá ručička dosáhla již nejbližší vyššího čísla, aneb má-li se odečísti ještě číslo předcházející, jest pouze třeba všimnouti si polohy ručičky sousedního číselníku vpravo. Nedosáhla-li na tomto číselníku ručička ještě nuly, odečte se na sousedním levém číselníku číslo nižší.

Mezi dvěma sousedními číselníky jest tedy podobný poměr jako u obyčejných hodin mezi ručičkou hodinovou a minutovou.

Označíme-li první tři číselníky od prava do leva číslicemi I, II a III a stojí-li ručičky na číselníku II a III těsně před číslicí 9, avšak ručička na číselníku I ukazuje na číslici 90, odečte se na těchto třech číselnících 8.890.

Kdyby ručička na číselníku I posunula se až na nulu, postoupila by ručička na číselníku II přesně na číslici 9 a ručička na číselníku III posunula by se ještě blíže k číslici 9 a odečetlo by se 8.900.

Číslo 9.000 odečetlo by se teprve tehdy, kdyby ručičky na číselníku I a II dosáhly nuly a ručička na číselníku III ukazovala přesně na číslici 9.

Z měrných komor bubnu vylévá se líh do korýtky E1.

Když hladina líhu v korýtku E1 dosáhne výšky, při níž násoska F1 počne účinkovati, odtáhne se vylitá náplň měrné komory násoskou do sběrného koryta M1, odkudž pak líh odtokovou trubicí M2 opouští měřidlo.

Na vnitřní stěně korýtky E1 jest obdélníková pojišťovací šterbina E3, již by líh přetékal do sběrného koryta M1, kdyby násoska selhala.

4 Kontrolní a měrné zařízení pro činnost za poruchy pravidelného chodu hlavního bubnu.

a) Záložní měrný buben s počítadlem.

Přestane-li se hlavní buben z jakékoli příčiny otáčet anebo je-li přítok líhu tak silný, že hlavní buben nestačí líh plnicími kanálky 1, 2, 3 a 4 jímati, počne z jeho střední komory hrdlem líh přetékat a přichází po přepadním žlábků G1 do záložního bubnu H1. Týž má stejnou velikost, stejné zařízení a stejnou působnost jako buben hlavní, jen že se otáčí směrem opačným a má

na hřídeli rohatku k pohonu ústrojí poplaškového a zvonkového.

Záložní buben spočívá hřídelem H2 vlevo na lůžku H4, vpravo na ložisku H5 H6. Vrchlík tohoto ložiska má mazací důlek.

Pravý konec hřídele H2 jest spojen se záložním počítadlem I1; spojení toto je stejné jako u hlavního bubnu.

Záložní počítadlo jest úplně stejné jako počítadlo hlavní.

Ze záložního bubnu H1 vylévá se líh do korýtky K1, odkudž jest odssáván násoskou L1, stejně jak bylo popsáno u hlavního bubnu. Korýtko K1 má také pojišťovací odtokovou štěrbinu K3.

Přepadní žlábek G1, připevněný křídlovým šroubem G3, má na spodu proti otvoru G4 našroubovanou skleněnou nádobku G2, do níž se zachytí část tekutiny, případně žlábkem tekoucí.

b) Zvonkové ústrojí.

Zevně na zadní stěně skříně A1 umístěn jest zvonek U1, na nějž naráží palička U4, uváděná v činnost tyčinkou V3, která zapadá do rohatky H15, nasazené na hřídeli záložního bubnu.

c) Poplaškové ústrojí.

V základním postavení je poplaška V1 v poloze svislé a zcela ukrytá v měřidle. Byl-li záložní buben uveden v činnost, objeví se za zorným sklem víka červený kotouč poplašky a na výstrahu zazní zvonek U1.

Když se záložní buben pootočí, zvedne rohatka H15 tyčinku V3 a ta zase nazvedne k úderu pružné péro paličky zvonku U4, tvořící pravé rameno páky. Tím zároveň klesne levé rameno této páky, jsoucí v pevném spojení s lomeným raménkem V5, opatřeným kotoučkem V6, který drží poplašku V1, pokud záložní buben jest v klidu, v základní svislé poloze. Poklesnutím levého ramene páky se poplaška účinkem své váhy vypne, sklopí a zůstane neodvisle od dalšího pohybu záložního bubnu trvale ve výstražné poloze. Má-li se toto zařízení uvést opět do základní polohy, jest třeba poplašku postaviti a záložní buben do té míry pootočiti, až kotouček V6 zachytí dolní konec poplašky. Tím jest svislá poloha poplašky opět ustálena.

5. Vzorkovací zařízení.

Pro zjišťování alkoholové hodnoty lihu jsou do skříně kontrolního měřidla vloženy dvě

sběrné nádoby P1 a R1, v nichž se shromažďují vzorky vybrané naběračkami C11 a H11 z každého výlevu měrného bubnu.

Sběrné nádoby, opatřené nahoře šroubovými uzávěrkami P3 a R3, mají dna skloněná k výpustným pípám P2 a R2, aby se nechaly dokonale a rychle vyprázdniti.

Nádoba P1, umístěná při zadní stěně skříně, sbírá vzorky pro přímou kontrolu, nádoba R1 u přední stěny skříně sbírá vzorky pro vrchní kontrolu.

Sběrná nádoba přímé kontroly jímá 15 nebo 30 litrů, sběrná nádoba vrchní kontroly jímá 22 neb 44 litry.

Vzorky brány jsou naběračkami C11 a H11, umístěnými na pravé stěně hlavního bubnu a na levé stěně záložního bubnu.

Naběračky jsou ve čtyřech párech stejnoměrně rozděleny při obvodu bubnu a berou vzorky z lihu vylitého do korýtky E1 nebo K1 tak, že jedna naběračka bere vzorek pro přímou kontrolu, druhá naběračka téhož páru pro vrchní kontrolu.

Každá naběračka jest úplně samostatná a plní se kruhovými otvory s obou stran.

Naběračky vylévají svůj obsah do dvojdielných lapačů N1 a O1, které jsou tak sestaveny, aby se do nich vylité vzorky dostaly nejkratší cestou do odváděcích trubice a přišly co nejméně ve styk se stěnami, aby vypáření lihu omezeno bylo na míru nejmenší.

Odváděcí trubice opatřeny jsou u obou lapačů hydraulickými uzávěrkami N4 a O4.

Ve sběrné nádobě přechází trubice ve žlábek, sahající až téměř ke dnu sběrné nádoby a směřující k vypouštěcí pípě, po němž stéká líh, aniž by se rozstříkoval.

Odváděcí trubice lapače vzorků záložního bubnu slouží zároveň k unikání vzduchu ze sběrných nádob.

Kdyby sběrné nádoby byly již plné a nebyly včas vyprázdněny, plnily by se dalším vzorkovým lihem všechny čtyři odváděcí trubice i oba lapače vzorků, a z lapače O1, který jest o 4 cm níže nežli lapač N1, stékal by líh do korýtky K1.

K posouzení případného úbytku na alkoholové hodnotě vzorků, ve sběrných nádobách po určitou dobu jímaných, jest vletována do každé z obou sběrných nádob nádobka vložková as o 1 litru obsahu. Vložkové nádobky S1 a T1 jsou opatřeny výpustnými pípami S2 a T2 a šroubovými uzávěrkami S3 a T3, ma-

jícími ve svém středu větrací otvor. Tyto nádoby plní se lihem o známé alkoholové hodnotě, s níž se porovná alkoholová hodnota téhož lihu, po určité době z týchž nádobek vypuštěného a přezkoušeného.

Pípy sběrných i vložkových nádob jsou přípustny dvířkami na bočních stěnách skříně umístěnými.

6. Zvláštní pojistná zařízení.

a) Ochrana proti zastavení odtékajícího lihu.

Na přední stěně sběrné nádoby přímé kontroly jest zavěšena úzká nádoba W1 as 0'25 litru obsahu. Tato nádoba má dvě šterbiny W2, jichž spodní hrany leží o něco výše než spodní hrana pojišťovací šterbiny odtokové E3 korytka hlavního bubnu.

Vzede-li se líh přes okraj sběrného koryta M1, proběhne otvory ve dně skříně a rozteče se po základní desce a po podstavci, aniž nastane porucha v chodu měrného bubnu. Bylo-li by však usilováno o to, aby bylo zabráněno odtékání lihu přes podstavec při takovém vzdutí lihu v měřidle, že by oba bubny přestaly správně účinkovati, vnikne líh do nádoby W1 šterbinami W2 a nádoba zůstane lihem naplněna.

Stejně by se stalo, byla-li by do měřidla jako vzduvná tekutina uvedena voda. Nádoba W1 zůstala by pak naplněna vodou.

b) Maximální teploměr.

Na předním okraji korytka hlavního bubnu jest uložen cejchovaný maximální teploměr podle Celsia XI ke kontrole nejvyšší teploty, jíž byl vystaven vnitřek měřidla.

c) Ochranný plášť.

Celé měřidlo, až na zorné sklo A6 a číselník hlavního počítadla D1, jest úplně zakryto ochranným pláštěm ze zinkového plechu. Na bočních stranách ochranného pláště jsou dvířka ke dvířkám A18 a A19 skříně.

d) Zajištění kontrolního měřidla lihového úředními závěrami.

1. Na skříní:

aa) na obou šroubech A5 víka skříně;
bb) na dvířkách A18 a A19 ke sběrným nádobám;

cc) na šroubení přítokové trubice B2 a šroubení odtokové trubice M2;

dd) na drátech protažených otvory šroubů, jimiž jest připevněna skřín k základní desce.

Mimo to jest zajištěn maximální teploměr a obě počítadla uvnitř měřidla původní úřední olůvkovou závěrou cejchovní.

Při odebrání nebo porušení původních závěr na počítadlech neb na maximálním teploměru musí býti tyto závěry nahrazeny závěrami vrchní kontroly.

2. Na ochranném plášti:

- aa) na krycím štítku přítokové trubice;
- bb) na krycím štítku odtokové trubice;
- cc) na dvou spojkách zadní stěny;
- dd) na obou dvířkách.

III. Návod k používání kontrolního měřidla lihového soustavy Zehrovy.

Pro používání kontrolního měřidla lihového soustavy Zehrovy k úřednímu zjišťování alkoholu vyrobeného v lihovarech platí povšechně předpisy o používání kontrolního měřidla soustavy Beschornerovy, vydané vnesením bývalého rakouského ministerstva financí ze dne 2. července 1888, č. 22.238 ř. z. č. 124, Věstník ministerstva financí č. 30 z roku 1888, případně vnesením bývalého uherského ministerstva financí ze dne 30. července 1888, č. 45.795, Věstník uherského ministerstva financí č. 27 z roku 1888, s těmito odchylkami, pokud se týče doplňky:

1. Každé kontrolní měřidlo, kterého má býti použito v lihovaru k zjišťování vyrobeného alkoholu, musí býti vyzkoušeno československým ústředním inspektorátem pro službu cejchovní v Praze nebo zmocněným úřadem cejchovním za součinnosti úředníka finanční správy k tomu zvláště vyslaného. Po vyzkoušení opatří se měřidlo úředním náležením o zkoušce a státní cejchovní značkou, a to

a) těsně na přepadních hranách všech čtyř vylévacích otvorů obou bubnů, při čemž jedné z těchto značek u každého bubnu se připojí i letopočet;

b) na všech naběračkách a

c) na cínových vložkách zasazených v přední a zadní stěně skříně uvnitř měřidla.

Duplikáty úředních nálezů o zkoušce měřidla vydává na žádost československý ústřední inspektorát pro službu cejchovní v Praze.

Podnikatel lihovaru jest povinen při objednávce měřidla udati množství lihu v litrech destilačním přístrojem průměrně za 1 minutu poskytované. Činí-li toto množství více než 10 litrů za minutu, musí si podnikatel lihovaru k úřednímu zjišťování výrobku opatřiti

měřidlo cejchované na přítokovou rychlost více než 15 litrů za minutu.

Československý ústřední inspektorát pro službu cejchovní v Praze opatří každé vyzkoušené kontrolní měřidlo úřední závěrou na dvou závěrných šroubech víka skříně a na obou dvířkách. Tyto úřední závěry musí zůstat do postavení a úpravy kontrolního měřidla neporušeny.

Rovněž i další používání postaveného kontrolního měřidla jest vázáno podmínkou, že měřidlo musí býti trvale pod předepsaným úředním závěrem, vyjímaje dobu, po kterou je podrobena úřednímu šetření.

2. Měřidlo upraví se k dopravě tak, aby veškeré jeho vnitřní pohyblivé součásti se nemohly za dopravy pohnouti.

Nové kontrolní měřidlo má oba bubny opatřeny naběračkami o obsahu 2,5 cm³, nebo-li při objednavce výslovně žádáno, aby připevněny byly naběračky jiné, a to buď o 1 cm³ nebo o 5 cm³. Kterýkoli z uvedených druhů naběraček možno objednat zvlášť u firmy Zehrovy, kteráž je dodá v obalu opatřeném úřední závěrou prostřednictvím finančního úřadu I. stolice. Připevnění určitého druhu naběraček, aby odpovídalo rozsahu výroby, obstará úředník vrchní kontroly.

3. Postavení kontrolního měřidla v lihovaru musí se díti za dozoru dvou finančních orgánů, a to úředníka technické finanční kontroly vrchním dozorem pověřeného a úředníka kontroly přímé.

Měřidlo postaví se na základní desku, která byla na podstavci osazena tak, aby její šípkou označená strana přišla pod odtokovou trubici.

Když bylo měřidlo řádně postaveno, vyšetří se přiměřeným otáčením chod obou bubnů a správná činnost počítadel, poplaška vpraví se do základní svislé polohy, prázdná vzdůvná nádobka zavěsí se dovnitř na přední stěně sběrné nádoby přímé kontroly a nálevem vody do korytek měrných bubnů se vyzkouší činnost násosek.

Ložiska se namažou nakápnutím oleje do mazných důlků. Nepoužije-li se oleje dodaného firmou Zehr, možno použití k mazání též oleje jiného, pokud bude úředníkem vrchní kontroly uznán způsobitelným.

Přítoková trubice připevní se k měřidlu šroubením B2.

Poněvadž se z každých pěti vylitých litrů jedné měrné komory bubnů vybírá vzorek, vyjímaje zvláštní, dále uvedený případ, má činiti

množství vzorků z jednoho hektolitrů proteklého lihu podle velikosti použité naběračky 20 cm³, 50 cm³ nebo 100 cm³.

Výměna naběraček za jiné odlišného obsahu smí se za výroby lihu provést jenom tehdy, bylo-li předsevzato zjištění množství a alkoholové hodnoty vzorků z obou sběrných nádob, jakož i alkoholové hodnoty lihu z obou vložkových nádobek. Výsledky zjištění se týkající, jakož i odpovídající údaje počítadel jest v lihovarském rejstříku přesně vyznačiti.

Používá-li se destilačních přístrojů, jichž průměrná denní výkonnost v jednom opovědém období přesahuje 20 hektolitrů a nestačí-li u měřidla s nimi spojeného sběrná nádoba pro přímou kontrolu jímající 15 litrů ani při použití naběraček po 1 cm³, jest dáno podnikatelům lihovarů na vůli, aby buď

a) použili dvou kontrolních měřidel, jichž sběrné nádoby jímají 15 litrů pro přímou kontrolu a 22 litry pro vrchní kontrolu, nebo

b) pořídili si kontrolní měřidlo, jehož sběrná nádoba přímé kontroly jímá 30 litrů a sběrná nádoba vrchní kontroly 44 litry, nebo

c) požádali finanční úřad I. stolice, jde-li o podniky přikázané stálému dozoru technické finanční kontroly a tak příznivě položené, že častější výkon vrchní kontroly není spojen se značnějšími výlohami, aby vyprazdňování sběrné nádoby přímé kontroly mohlo se díti v údobích nejméně čtrnáctidenních, případně zavázali se k dobrovolnému hrazení výloh vzešedších z vykonávání častějších kontrol, neb konečně

d) použili se svolením ministerstva financí měřidla, jehož bubny opatřeny jsou každý toliko dvěma páry naběraček po 1 cm³.

Mimo to jest dovoleno použití vhodného spojení jednotlivých přípustných způsobů v předchozím uvedených.

4. Před použitím kontrolního měřidla k úřednímu zjišťování výrobku musí býti úředníkem vrchní kontroly dokonale propláchnuty lihem přiměřené alkoholové hodnoty nejen sběrné nádoby a nádobky vložkové, nýbrž také lapače vzorků, odváděcí trubičky pro lihové vzorky a všechny naběračky.

Sběrné nádoby a vložkové nádobky proplachují se pípmi za použití kaučukové trubice s nasazenou nálevkou. Při proplachování sběrných nádob nutno použití tolik lihu, aby alespoň celé šikmé dno bylo lihem opláchnuto.

Propláchnutí odváděcích trubic docílí se nalitím dostatečného množství lihu do obou la-

pačů vzorků, čímž propláchnou se i hydraulické uzávěrky a zároveň naplní se potřebným množstvím lihu.

Je-li potřeba hydraulické uzávěrky nebo odváděcí trubičky vyčistiti, jest nutno celý lapač odšroubovati, promýti a trubičky profouknouti. Po vyčištění se lapač opět našroubuje a znovu lihem propláchnou způsobem právě vyznačeným.

Po provedeném propláchnutí vypustí se úplně líh ze sběrných nádob příslušnými, níže položenými pípami.

Šroubení P4 a R4, jakož i šroubové uzávěrky P3 a R3 na sběrných nádobách nutno těsně usaditi a tak přitáhnouti, aby ani vzduch, ani výpary nemohly tudy unikati.

Po ukončeném vyšetření se měřidlo uzavře a opatří ihned úředními závěrami.

5. Při každé vrchní kontrole za destilace lihu prováděné jest úředník vrchní kontroly povinen vždy vyzkoušeti záložní kontrolní a měrné zařízení při průtoku nejméně 20 litrů lihu záložním bubnem. Po tomto vyzkoušení se vždy záložní buben otočením rukou vyprázdní. Není-li destilace v chodu, provede se vyzkoušení záložního kontrolního a měrného zařízení pouze ručně.

6. Úředník přímé kontroly jest povinen při každém prvním zápisu do lihovarského rejstříku v jednotlivém opověděném období zaznamenati obsah naběraček, jimiž jest měřidlo opatřeno, jak byl úředníkem vrchní kontroly při posledním výkonu vrchní kontroly v revisním archu neb lihovarském rejstříku vyznačen.

7. Při vyšetřování vzdůvné nádoby nutno především s největší opatrností zjistiti, je-li prázdná. Není-li prázdná, budiž po sepsání popisu činu za přítomnosti podnikatele neb zodpovědného zástupce celý obsah nádoby přelit do čisté láhve, zajištěn pečeti strany a závěrem vrchní kontroly a úředně zaslán k prozkoumání chemicko-technické zkušebně finanční správy v Praze.

8. Je-li třeba z jakéhokoli důvodu vzorky z měřidla vzaté podrobiti zkoušce neb rozboru, nutno je rovněž zaslati chemicko-technické zkušebně finanční správy v Praze.

9. Při provádění měrné zkoušky musí býti násoska F1 vždycky odšroubována.

IV. Návod k rozebrání a sestavení kontrolního měřidla lihového soustavy Zehrovy.

Při rozebírání a sestavování kontrolního měřidla lihového soustavy Zehrovy jest za

šetření všeobecných ustanovení návodu, vydaného vynesemím bývalého rakouského ministerstva financí ze dne 5. července 1892, č. 23941, postupovati takto:

Po odstranění ochranného pláště měřidla a otevření víka skříně vyjmou se volné části, a to: alkoholometr, maximální teploměr XI, vzdůvná nádoba W1 a sítko B3.

Vyprázdní se, pokud jsou naplněny, měrné bubny C1 a H1, jímka pro alkoholometr B1, korýtka E1 a K1, sběrné koryto M1, sběrné nádoby P1 a R1, vložkové nádoby S1 a T1, a případný obsah sběrných i vložkových nádob jakož i vzdůvné nádoby se zjistí.

Aby se při dalším postupu předešlo výbuchu neb ohni, nutno měřidlo ve všech líh jímajících součástech důkladně vodou propláchnouti.

Po této přípravě možno počítati s vlastním rozebráním měřidla, při čemž nutno zachovati tento postup:

1. Odšrouboují a vyjmou se obě počítadla D1 a I1.

2. Odšrouboují se šroubení N3 a O3 dvojdílných lapačů N1 a O1, které se sejmou a po uvolnění křídlového šroubu G3 se odejme případní žlábk G1 s nádobkou G2.

3. Po uvolnění a odebrání dvou šroubů C7 a H7 sejmou se vrchlíky ložisek C5 a H5.

4. Měrné bubny C1 a H1 vyjmou se tak, že se uchopí ve dvou protilehlých vylévacích kanálech, a pošnutím k přilehlé postranní stěně měřidla vybaví se hřídel z lůžka C4 neb H4.

5. Odšrouboují se spodní části ložisek C6 a H6.

6. Jímka pro alkoholometr B1 s poplaškovým ústrojím V a paličkou U4 se uvolní tím, že se odšroubuje šroubení přítokové trubice B2, stavěcí matka B4 a dva šrouby B5 a B6 u dosedných patek.

7. Po odšroubování násosek F1 a L1 vyjmou se korýtka E1 a K1 obou bubnů.

8. Po odejmutí šroubů A13, A14 odstraní se střední nosné příčky A10 a A11 a vyjme se sběrná nádoba přímé kontroly P1.

9. Sběrné koryto M1 se uvolní tím, že se odšroubuje šroubení odtokové trubice M2 a matka M3.

10. Sběrná nádoba vrchní kontroly se vyjme.

11. K rozebrání skříně na část A1 a A2 vyšroubuje se sedm zapaštěných šroubů A3 a vypáčením za nárožní patky se část A2 zdvihne.

12. Zvonek U1 se odstraní po odejmutí čtyř šroubů U2.

Sestavení měřidla děje se obráceným postupem, jaký byl zachován při jeho rozebrání.

Ke každému měřidlu přiložena jest souprava nejnutnějších nástrojů k potřebám úředníka vrchní kontroly, a to:

a) dvojatý klíč pro šroubení přítokové a odtokové trubice,

b) hadice se šroubením pro měrnou zkoušku,

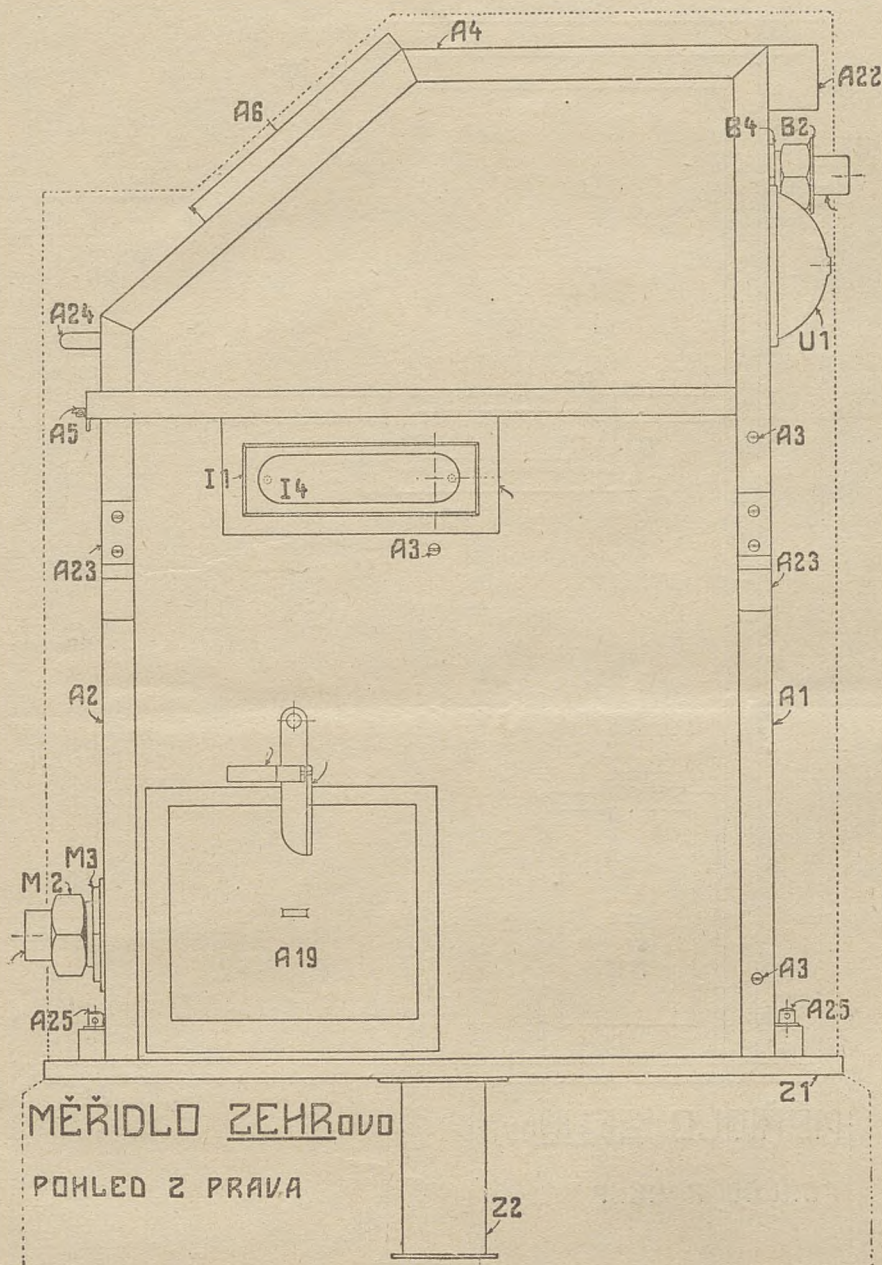
c) háček pro hydraulické uzávěrky,

d) šroubovák,

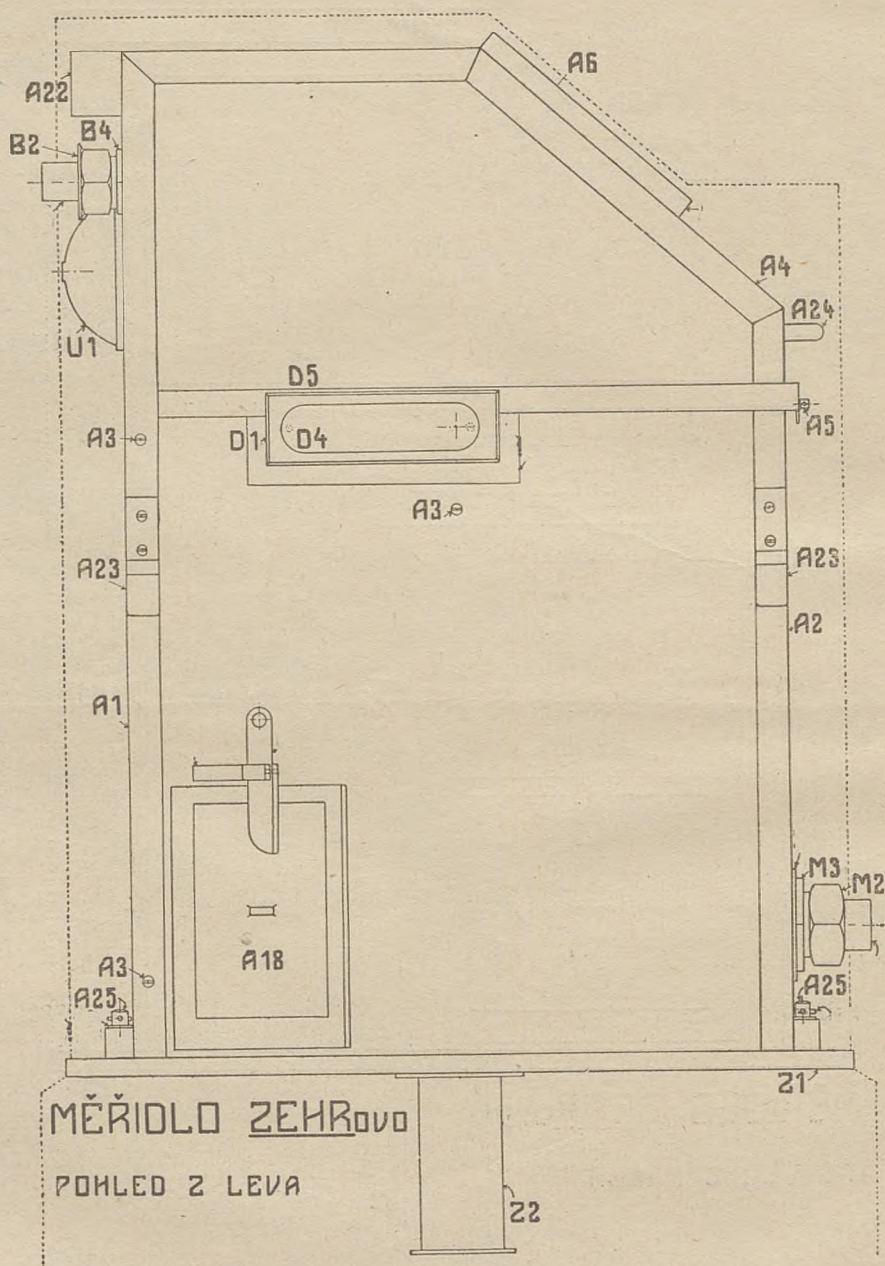
e) olejníčka.

K přechovávání těchto nástrojů určen jest prostor pod sběrným korytem M1, kamž nástroje po upotřebení musí býti vždy v plném počtu uloženy.

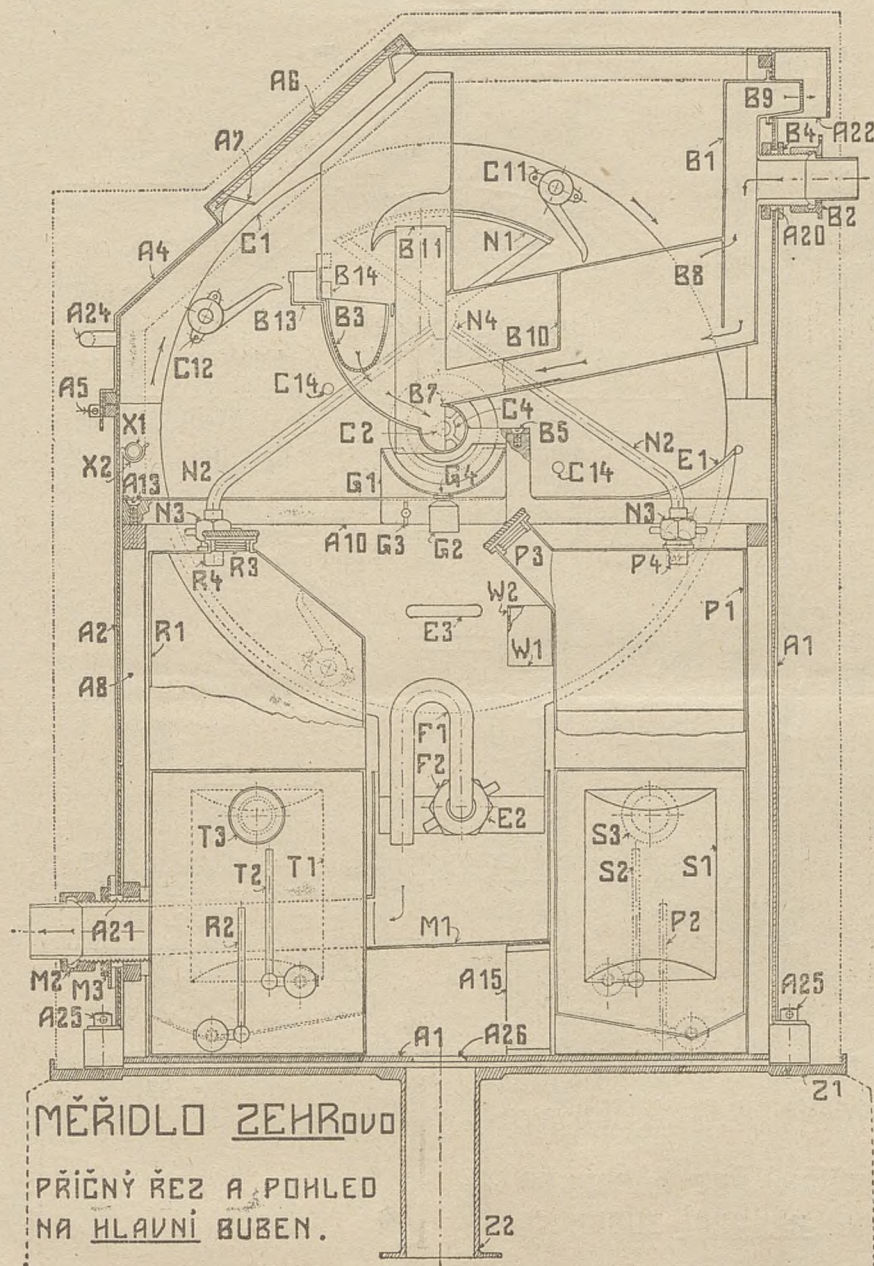
OBK. Č.1.

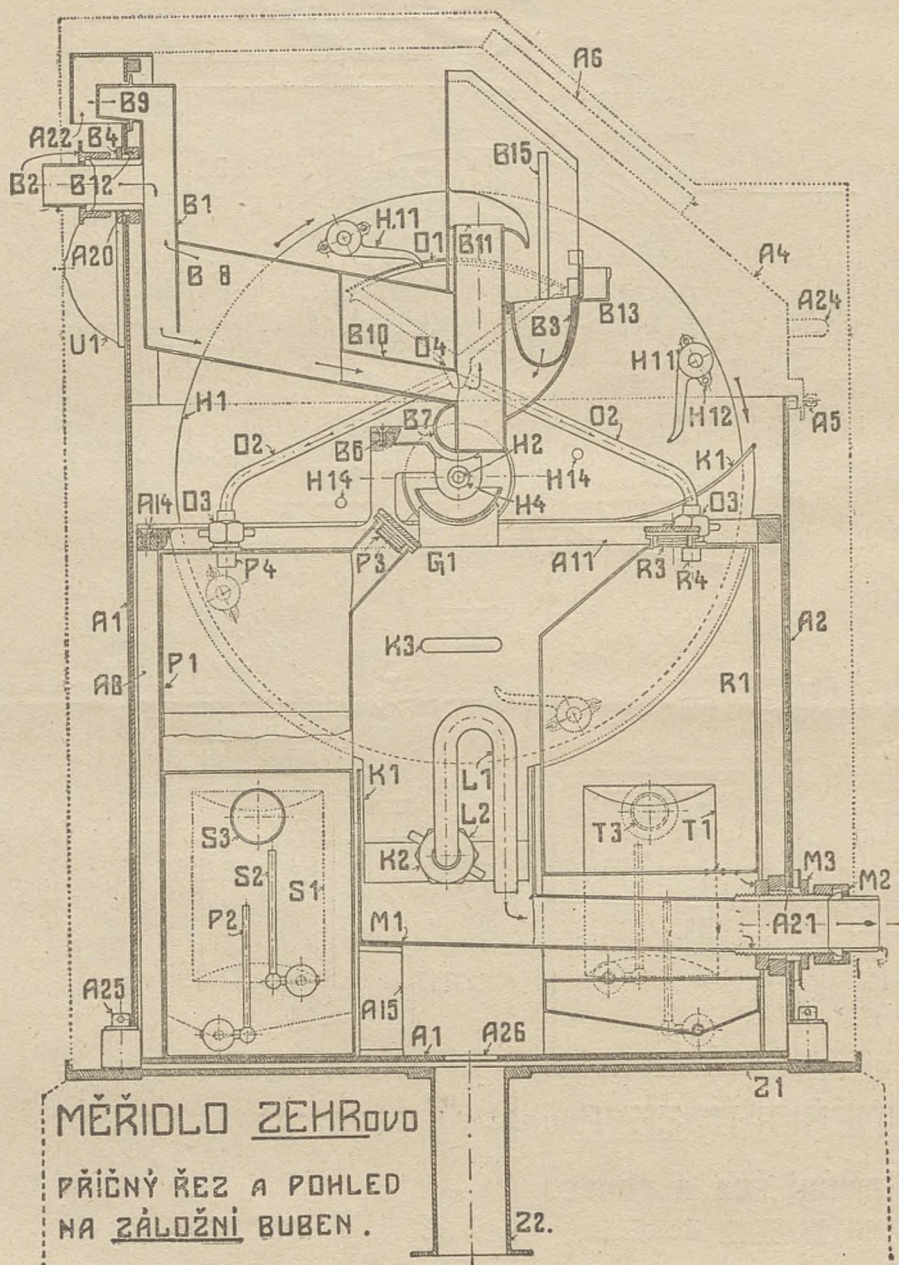
OBR. Č.2.

OBR. Č. 3.

OBR. Č. 4.

00R. Č. 5.

